

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำ ความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการ

เปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ที่ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของ เจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิด ความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็น แบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9-14 คะแนน

3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1-3 คะแนน

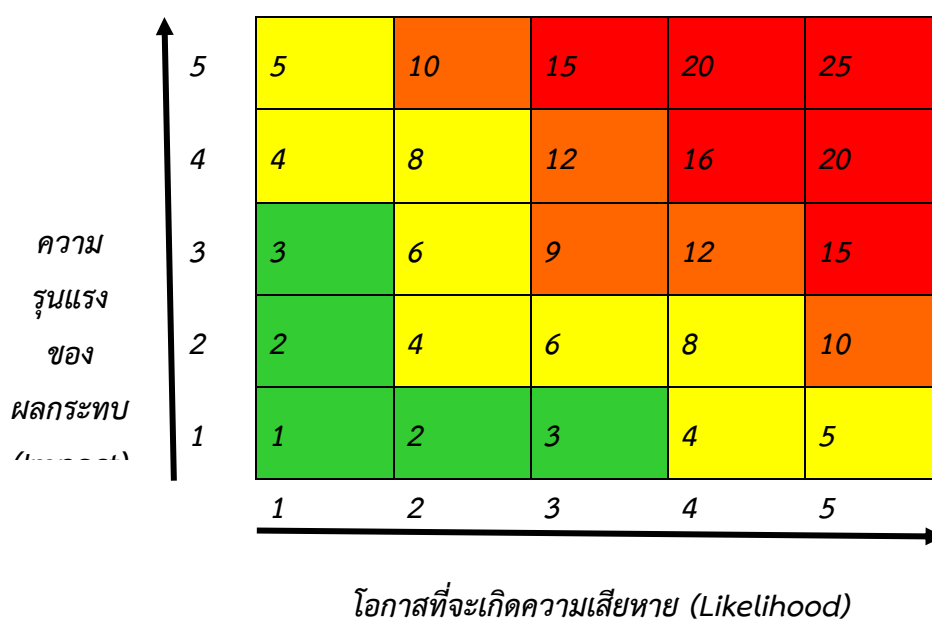
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรู้เสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ - จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ - จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้รถราชการ

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสภกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
- การส่งเสริมบุคลากรต้นแบบในการปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์สุจริต

(2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ประจำปี พ.ศ. 2562

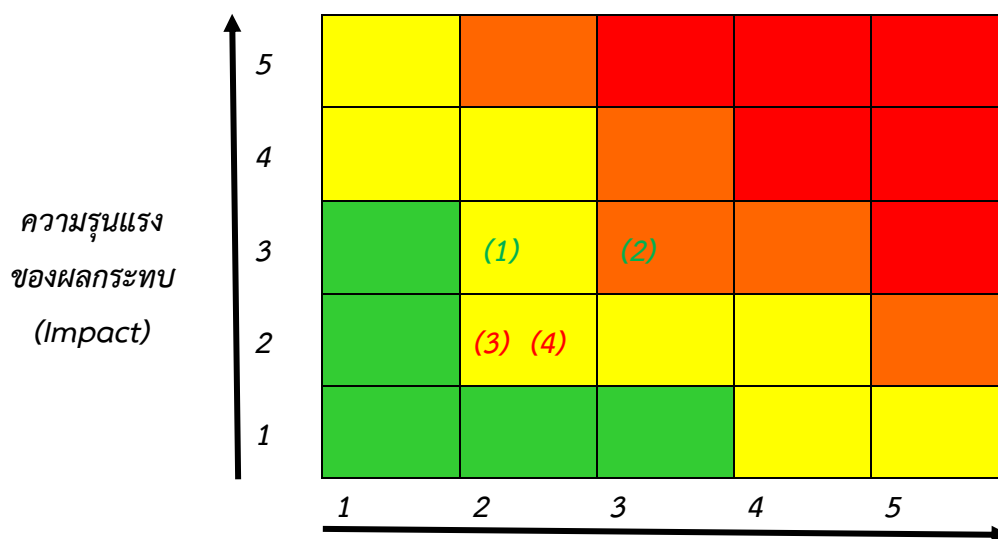
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานตามหน้าที่
2. การเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน
3. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง
4. การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานตามหน้าที่	3	3	9	(2)
2	การเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน	2	3	6	(1)
3	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	2	2	4	(3)
4	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	2	2	4	(4)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานตามหน้าที่	ลำดับ 1 (สูง = 9 คะแนน)
การเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน	ลำดับ 2 (ปานกลาง = 6 คะแนน)
การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	ลำดับ 3 (ปานกลาง = 4 คะแนน)
การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	ลำดับ 4 (ปานกลาง = 4 คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น 2 ระดับ คือ สูง และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ประจำปีงบประมาณ 2562 มี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	-	-
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	- กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานตามหน้าที่
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	- การเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน - การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง - การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง
 ต่ำ (Low)	-	

3. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ				
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4							
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63					
1. กระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานตามหน้าที่	3	3	9	<p>1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด</p> <p>2. ควบคุม กำกับ ดูแลการประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ</p> <p>3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุม และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ</p>														หน่วยตรวจสอบภายใน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ				
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4							
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63					
2.การเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน	3	3	9	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่าย การเงินและการคลัง รวมถึงตามแผนงานงบประมาณที่ตั้งไว้ อย่างเคร่งครัด														กลุ่มกฎหมายและคดี
3.การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	2	3	6	1. ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้น การปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ อย่างเคร่งครัด														กลุ่มกฎหมายและคดี
4.การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	2	3	6	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการ รับของขวัญสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา														กลุ่มกฎหมายและคดี

ภาคผนวก

รายละเอียดการวิเคราะห์ความเสี่ยงของแต่ละกลุ่ม
โรงเรียนนาหม่อม

บริหารงานวิชาการ

ภารกิจ	สถานการณ์	แนวทางแก้ไข
1. การจัดโครงการกิจกรรมต่างๆ	- มีการคัดเลือกพื้นที่/บุคคลที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยส่วนตัว - งบประมาณ - สื่อวัสดุ	- หนังสือแจ้งความประสงค์ประกาศ/สมัครคัดเลือกโดยมีเกณฑ์/คณะกรรมการ
2. การใช้เวลาในการนิเทศ	- ใช้เวลาราชการทำประโยชน์/กิจกรรมส่วนตัว	- เขียนรายงานไปราชการตามความเป็นจริง - ปลุกจิตสำนึก/จรรยาบรรณ
3. การพิจารณาส่งเสริมโรงเรียน/บุคคลในการรับรางวัลต่าง	- พิจารณาบุคคล/โรงเรียนที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน	- มีเกณฑ์/แต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่มีส่วนได้เสียหรือสนิทสนม

บริหารงานทั่วไป

ภารกิจ 1.) การใช้รถยนต์ราชการ

- 2.) สถานการณ์ ที่อาจก่อให้เกิดประโยชน์ทับซ้อน
- รถราชการไปใช้ส่วนตัว/ใช้รถไปนอกเส้นทาง

3.) แนวทางแก้ไขป้องกัน

- ประชุมชี้แจงการใช้รถราชการ,แนวทาง
- บันทึกเข็มไมล์ การเดินทาง เริ่มต้น – กลับถึงทุกครั้ง

ภารกิจ 2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (เครื่องมือ อุปกรณ์)

- สถานการณ์อาจทำให้เกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน

1.) เครื่องตัดหญ้า,บันได นำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตภารกิจส่วนตัว

- แนวทางการแก้ไข

1.) ทำทะเบียน/นำเบิกไปใช้,มีผู้ดูแลตรวจเช็ค

ภารกิจ 3.) การให้บริการ

- สถานการณ์ เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

1.) ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ เต็มตามวัน-เวลาราชการ/ละทิ้งหน้าที่

- แนวทางแก้ไข

1.) ขออนุญาตออกนอกสถานที่

2.) มีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนในช่วงเวลานั้น

บริหารงานบุคลากร

1. ความเสี่ยง

- 1.) การดำเนินการจัดอบรมต่างๆ
- 2.) การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรให้ได้รับรางวัลต่างๆ

2. สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิด “ผลประโยชน์ทับซ้อน”

- 1.) ใช้จ่ายงบประมาณในการจัดอบรมไม่เป็นไปตามระเบียบ
- 2.) พิจารณาคัดเลือกบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมให้เป็นผู้ได้รับรางวัลโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม

3. แนวทางการแก้ไขการป้องกัน

- 1.) ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการที่ได้รับอนุมัติและเบิกจ่ายตามระเบียบที่กำหนด
- 2.) พิจารณาตามหลักเกณฑ์ให้รางวัลโดยไม่คำนึงความใกล้ชิด

1.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.2 การเลื่อนขั้นเงินเดือน

1.3 การพิจารณาให้ได้รับเหรียญเครื่องราชฯ

2.1 การพิจารณาการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างไม่เป็นธรรม

2.2 การพิจารณาให้ได้รับเหรียญเครื่องราชฯไม่เป็นธรรม

2.3 การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างไม่เป็นธรรม

3.1 พิจารณาการย้ายตามหลักเกณฑ์การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.2 พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนถูกต้องตามระเบียบกฎหมายของทางราชการเป็นธรรมและเหมาะสมโดยให้

คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการทุกกลุ่มอันดับให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.หรือ ก.ค.ศ.กำหนด

3.3 พิจารณาให้รับเหรียญเครื่องราชฯตามหลักเกณฑ์และเป็นธรรม

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

1. ภารกิจ

- 1.1 งานจัดโครงการอบรมต่างๆ
- 1.2 งานอาหารกลางวันและสุขภาพบาลน้ำดื่ม
- 1.3 งานคัดเลือกทุนการศึกษา

2. วิเคราะห์สถานการณ์

- 2.1 การจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ
- 2.2 การใช้จ่ายเงินอาหารกลางวันการจัดซื้อจัดจ้างสุขภาพบาลน้ำดื่ม
- 2.3 การพิจารณาคัดเลือกทุนการศึกษา

3. แนวทางการแก้ไข

- 3.1 ประเมินผลหลังสิ้นสุดการอบรม
- 3.2 ออกตรวจติดตามและนิเทศ
- 3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา

หน่วยตรวจสอบภายใน

ภารกิจ

1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ
2. การบริการให้คำปรึกษา
3. แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมโครงการที่ต้องเข้าไปตรวจสอบ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

1. หน่วยรับตรวจเป็นญาติ อาจเกิดความไม่เที่ยงธรรม
2. อาจมีการเรียกรับสินบน หรือผลประโยชน์อย่างอื่น
3. อาจเกิดความไม่เที่ยงธรรมในการตรวจสอบ

แนวทางการแก้ไขหรือป้องกัน

1. สอบทานการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและการควบคุมภายในที่ดี
2. ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ปราศจากคอร์รัปชัน
3. ไม่ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในเป็นคณะกรรมการร่วมโครงการต่างๆ

กลุ่ม ICT

- 1.1 การจัดซื้อคอมพิวเตอร์
- 1.2 ซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์
- 1.3 การติดตั้งอุปกรณ์ การศึกษาทางไกลๆ
- 2.1 การจัดซื้อคอมพิวเตอร์คือการที่เจ้าหน้าที่รัฐทราบว่าจะมีการจัดซื้อและนำข้อมูลไปบอกร้านที่สนิทสนมกันเพื่อให้มาจัดซื้อจัดจ้างเพื่อตนเองจะได้รับผลประโยชน์บางส่วน
- 3.1 แนวทางป้องกันไม่ควรให้เจ้าหน้าที่รัฐที่มีตำแหน่งหน้าที่มีส่วนรับรู้
- 3.2 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยตรง

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การจัดโครงการกิจกรรมต่างๆ	2	3	6	(1)
2	การใช้เวลาในการนิเทศ	2	1	2	(3)
3	การพิจารณาส่งเสริมโรงเรียน/บุคคลในการรับรางวัลต่าง	3	1	3	(2)

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	งานจัดโครงการอบรมต่างๆ	5	5	25	(1)
2	งานอาหารกลางวันและสุขภาพิบาลน้ำดื่ม	3	4	12	(4)
3	งานคัดเลือกทุนการศึกษา	3	5	15	(3)

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงฝ่ายงบประมาณ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	1	2	2	(3)
2	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามแผน	2	3	6	(1)
3	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	2	2	4	(2)

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	1	2	2	(2)
2	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	2	2	4	(1)

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงหน่วยตรวจสอบภายใน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ	1	2	2	(2)
2	การบริการให้คำปรึกษา	2	2	4	(1)
3	แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมโครงการที่ต้องเข้าไปตรวจสอบ				

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงฝ่ายบริหารงานบุคลากร

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3	3	9	(2)
2	การเลื่อนขั้นเงินเดือน	3	5	15	(1)
3	การพิจารณาให้ได้รับเหรียญเครื่องราชฯ	2	3	6	(3)

สรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงกลุ่มพัฒนาครูฯ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การดำเนินการจัดอบรมฯ ต่าง ๆ	4	2	8	(3)
2	การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรให้ได้รับรางวัลต่างๆ	2	3	6	(3)